

KKTC

YDÜ FEN - EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

1958-1974 ARASI SAVAŞ HATIRALARI

DANIŞMAN

DOÇ.DR. BÜLENT YORULMAZ

HAZIRLAYAN

ALP KILIÇOĞLU

LEFKOŞA

2000

İÇİNDEKİLER

Önsöz -----	sayfa 01
Giriş -----	sayfa 02 - 03
Osman Çetinler'in anıları (1974) -----	sayfa 04 - 09
Ayşe Ahmet'in anıları (1974) -----	sayfa 10 - 15
Mehmet Gündüz'ün anıları (1974) -----	sayfa 16 - 25
Yer Dizini -----	sayfa 26
İsim Dizini -----	sayfa 27

ÖNSÖZ

1958 ile 1974 yılları arası Kıbrıs Türk Toplumunu'nun yaşamış olduğu insanlık dışı olaylar o günleri yaşamış insanların ağzından dinlemek benim için korkunç bir deneyim oldu.

Biz Yaşanmış bu olayları gençliğe aksettirmek geçmiş kuşakların yapacağı bir ödev halini almıştır. Bu geçmiş gençliğe doğru bir şekilde yansıtılırsa gelecek kuşakların olaylara perspektif bir açıdan göreceğı kuşkusudur.

Bu tezi hazırlarken ayrıca Kıbrıs Türk Toplumunu'nun çektiğı ızdırap yıllarının faturası bugüne nasıl yansıdığı apaçık görölmektedir.

Tezimin hazırlanmasında bana yardımcı olan başta danışmanım Sn. Doc.Dr.Bölent Yorulmaz'a , Sn Ayşe Ahmet'e , Sn.Osman Çetiner'e ve sn Mehmet Gündüz'e katkılarından dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

GİRİŞ

1958-74 yılları arasında adayı Yunanistan'a bağlamak amacı ile devleti yıkan Rumlar'ın cumhuriyetin eşit kurucu ortağı olan Kıbrıs Türk halkına karşı gerçekleştirdiği acımasız saldırıları yaşayan kişilerin o dönemdeki hatıralarını bu çalışmada bulabilirsiniz.

Adadaki iki eşit halkın ortaklığına dayalı cumhuriyetin Kıbrıs Rumlarınca nasıl yıkıldığı ve bir Rum devletine dönüştürülmeye çalışıldığı ve buna karşın Kıbrıs Türk halkının liderleriyle omuz omuza yıllarca nasıl mücadele verdiği, yeterli yiyecek ve cephane bile olmayan dış dünyadan soyutlanmış bir avuç insanın, sinsice sürüklendiği felaket kapısında uyanışı ve varını yoğunu ortaya koyarak ne kadar büyük

fedakarlık ve özveriyle her türlü baskıya göğüs gerdiğini tek bir güç

halinde verdiği amansız var olma mücadelesini bu hatıralarda

bulabilirsiniz.

Bu çalışmanın en büyük özelliği o dönemi bizzat yaşamış olan

kişilerin ağzından yazılmış olmasıdır. O günleri yaşamamış genç neslin,

bu tarihi gerçekleri bilmeleri gerekmektedir. Bu yapıldığı zaman

bugün sahip olduğumuz olanakların, güvenliğin ve K.K.T.C'nin değeri çok

daha iyi anlaşılacaktır.

Aslen GÖKAĞAÇ'lı (ALEFTORA) 1974'ten sona LEFKE'de ikâmet etmek

zorunda kalan ben Osman ÇETİNLER anlatacağım olay 1970 yılında

GÖKAĞAÇ Köyünde mücahitlik görevimi yerine getirdiğim esnada

gerçekleşmiştir.

Gökağaç köyü 1960-1974 yılları arasında sürekli olarak rumların tacizlerine ve

taşkınlıklarına maruz kalan bir köydü. Rumlar gerek araçları ile gerekse

motosikletleri ile köyümüze silahlı ve silahsız gelerek çevreye gelişigüzel ateş

etmekte evlere ve dükkânların camlarına taş ve sopalar fırlatmaktaydı. Köy

halkını davranışları ile huzursuz etmekte ve masum köy halkının geleceğini

endişelendirmekteydi. Köy halkının tek güven kaynağı vardı. O da işinden

vakit buldukça mücahitlik görevini yerine getiren ben ve bir gurup arkadaşım,

elimizdeki imkanlar dahilinde bu görevimizi yerine getirmeye çalışıyorduk.

Köyümüze gerçekleşen Rum saldırıları her geçen gün arttıkça bu saldırılara karşı

göğüs germek ve direncimizi artırmak maksadı ile Sancaktarlıktan yardım

talebinde bulunduk. Yardım çağrısına Sancaktarlıktan gelen cevap şu idi. "Şu an

bulunduğumuz bölgelerde Rum saldırıları ve taşkınlıkları devam etmektedir.

Elinizdeki imkan ve kabiliyetleri kullanarak, köye giriş ve çıkış yapabilecek

yollara barikatlar kurun ve bu barikatlardan geçişlerde kimlik kontrolü

uygulayın. Barikatlardan geçiş iznini yalnızca Türk halkına verin. Kesinlikle

yabancı hiçbir şahsın bu barikatlardan geçmesine izin vermeyin". Biz de bu emir

doğrultusunda yollara barikat kurduk ve köye giriş çıkışları kontrol etmeye

başladık. Bir gün yine barikatlarda kontrol yaptığımız bir esnada benim kontrol

için bulunduğum barikata bir Landrover yaklaştı. İki kez “Dur” ihtarımız

doğrultusunda araç durdu. Araçtan iki silahlı Rum askeri ve Nikos SAMSON

indi. Barikatı amamızı köyden geçmek istediklerini, bu yolu her zaman

kullandıklarını belirten Nikos Samson hiç de ummadığım bir tepki ile bizden

hayır geçemezsiniz cevabını aldı. Hiç tepki göstermeden Samson iki askeri ile

birlikte aracına binerek geldiği yoldan geri döndü. Daha sonra aynı gün yine

aynı araçla birlikte bu sefer Nikos Samson içinde gazetecilerin bulunduėu bir

araçla bizim bulunduğumuz barikata geldi. Gazetecilerle birlikte araçtan inen

Samson bizim bulunduğumuz tarafı göstererek resimler çekmeye başladılar.

Nikos Samson’la biri roprtaj yaparken diėeri de resimler çekmeye devam etti.

Daha sonra araçlarına binerek tekrar geldikleri yoldan geri döndüler. Ertesi gün

bu olayın resimleri ile birlikte bir Rum gazetesinde manşetten yayınlandığını gördük. Gazetede Nikos Samson ile ilgili ropörtaj da Samson'un biz Türk'lerin arpasını buğdayını dış dünyaya ihraç ettiğimizi, Türklerin üzümünü şarap yaparak dış dünyaya ihraç ettiğimizi, daha birçok konuda onlara yardımcı olduğumuzu fakat Türklerin devlete ait olan bir yolu kullanmamıza izin vermediğine dair beyanatını gördük. Bunun üzerine kamuoyunda büyük yankı uyandıran bu açıklamalar meclisteki rumların 7'ye 3 oranındaki Türklere karşı çoğunluğu sebebi ile iç baskılara sebep oldu. Bunun üzerine Rumlar ürettiğimiz tüm ürünlerin dış piyasada satılmasını engelledi. Bir bakıma birlikte yaşadığı bir topluma direk ve dolaylı yollardan ambargo uygulamaya başladı. Türk halkı bunun üzerine genelde Güney'de ürettiği ürünleri satamayınca maddi açıdan

zarar görmeye, yoksullaşmaya başladı. Ailesini geçindirmekte zorlanan

insanlarımız psikolojik bir yıkım ve eziklik içerisine düşmesine rağmen direncini

hiçbir zaman kırmadı. Var gücü ile yeni imkanlar aramaya devam etti.

Meclisteki Rum çoğunluğundan dolayı artan baskılar neticesinde köylere giriş

çıkış yapan yollardaki barikatlar gelen emirle kaldırıldı. Artık Rumlar diledikleri

zaman köye giriyor, taşkınlıklar yapıyor, gelişigüzel sağa sola ateş ediyor,

kadınlarımıza ve kızlarımıza sarkıntılık ediyordu. Bunun üzerine köyümüz halkı

ve civar köy halkı canının ve ırzının tehlikede olduğunu kendisini koruyacak

hiçbir güvencenin kalmadığını ve bu saldırıların her geçen gün

arttığını görünce canını ve namusunu korumak için İngiliz üslerine göçmen

çadırlarına göç etmeyi uygun buldu. Bizim köy gibi civar köylerden Evdim köyü

halkı da bizimle birlikte gelmişti.

1963-1974 yılları arasındaki Milli Mücadelemiz tarihimize “Karanlık yıllar”

olarak geçmiştir. Bu yılların bu şekilde isimlendirilmesindeki nedenlerin en

önemlisi Türk halkına reva görülen yukarıdaki anıya benzer zulm ve

baskıların yapılmış olması, Türk halkının yaşama hakkının elinden alınmak

istenmesinden kaynaklanmaktadır.

Osman ÇETİNLER

Lefke

Ben Ayşe Ahmet 1974 yılında LİMASOL kazalarında bulunuyordum. 15

Temmuz günü sabahleyin uyandığımda Rumların (Makarioscularla, Grivascılar)

çok şiddetli bir şekilde çarpıştıklarını silah seslerini duyarak öğrendim. Ben bir

Türk olarak bu duruma çok sevinmiş bulunuyordum. Çünkü 1958 ve 1963'de

Türklere çok acı çektirdikleri için bu olanları Allahın onlara yaptırdığı bir bedel

olarak düşünüyordum. Fakat beş gün sonra o büyük kin ve nefretlerini bize

çevireceklerini nerden bilebilirdim.

20 Temmuz sabahı saat 5:00 ve 6:00 gibi büyük bir gürültü ile uyanıp

neye uğradığımızı anlayamadık. Birde ne görelim gözü dönmüş Rumlar kendi

kanlarını içtikleri halde doymadılar ve bizim üzerimize saldırdılar. Biz

Limasol'da bir avuç türk sadece akşama kadar direnebildik. Mücahitler sivil

halkı evlere açılan deliklerden geçirerek hastahanenin bahçesine aktardılar.

Amaçları toplu bir yerde olalım belki bizi katletmezlerdi. Hastahaneye

ulaştığımızda gördüğüm manzara beni dehşete düşürdü. Çünkü böyle manzaraları

sadece filimlerde görebileceğimi zannederdim. Kanlar hastahaneye getirilen

yaralılarından akıp hastahane basamaklarından akıp bahçeye gidiyordu. O anda

dehşete kapıldım, içimi büyük bir korku kapladı ve bize her türlü kötülüğü

yapabilecekleri beni daha çok korkutmaya başladı. Derken her geçen saat

hastahane bahçesi tıklım tıklım Türk halkı ile doldu. Herkeste bir panik, korku,

herkes ailesinden kaybolan kişileri birilerinin görüp görmediğini sorup

duruyordu. Evet akşama kadar her şey bitti çünkü bizim Rumlara karşı

koymamız mümkün değildi, çünkü onlar bizden 20-30 kat fazla ve çok güçlü

şahları vardı. Her tarafı yakıp kavurarak, bağırıp çağırarak etrafa korku

saçıyorlardı. Nihayet gece oldu, elektrikler kesik olduğu için karanlıktan

şimşek kopuyordu ama karanlık olmadı hastahanenin etrafındaki binaları ateşe

verdikleri için etraf aydınlanmış durumda idi. Hepimize yere oturmamızı

kımıldayan olursa bizi vuracaklarını devamlı haykırarak söylüyorlardı. Büyükler

uyumak zorunda idiler ancak çocuklar için aynı şey söylenemez çocuklar her

taftan ağlamaya başladılar. Rum askerleri de çevredeki Türk dükkanlarını

yağmalayıp çocuklara birşeyler dağıttılar ve bir daha ağlayan olursa kurşuna

dizeceklerini söylediler. Herkes mümkün olduğu kadar sessiz olmaya çalıştı ve

sabah oldu. Evet sabah oldu fakat nasıl sabahladığımızı unutmamız mümkün

değil. Kadın, çocuk ve çok yaşlı erkekleri evlerine, geriye kalan erkekleri de

Rum tarafındaki top sahasına götürdüler. Bizler evlerimize dağılmadan 27 tane

şehit verdiğimizizi öğrendik. Gayet üzgün ve korku içerisinde evlerimize gittik

fakat Rum askerleri gece gündüz sokaklarda devriye geziyordu. Özellikle gece

herkes kendi evinde kalmayı tercih etmiyordu çünkü askerlerin tacizinden

korkuyordu. Biz de 20-30 kişi halinde herhangi bir komşunun evinde

gecelemeye başladık derken kaçak yollardan Rum taksicilere fiyatından daha

yüksek paralar ödeyerek Limasol'a yakın olan Piskobu İngiliz Kampına gittik.

Orada Happy Valey denen yerde çimenler üzerinde her türlü kötü koşullara

göğüs gererek 6 ay geçirmek zorunda kaldık. Tek güzel yanı gece Rumların

korkusu olmadan yerde de olsa yatıp uyumaktı. Küçük çocukları olanlar ve

hamile kadınlar muhakkak çok zor günler geçirdi. Çünkü ilk günler 17-20 kişi

tek bir çadır içerisinde yatıyorduk. Daha sonra çadırlar çoğaltıldı hastahane

çadırları, yemek verme çadırları, tuvaletler yapıldı ve salgın hastalıklar önlenmiş

oldu. Aksi halde çadırlardaki on bin kişiden dolayı herhangi bir salgın hastalık

halinde ne olacağını hayal etmek bile korkunçtu.

Türklerle, Rumlar ateşkes yaptıktan sonra Güneyde kalan Türklerin

kuzeye, kuzeyde kalan Rumların da güneye aktarılması için antlaşmalar yapıldı

ve çadırlardaki Türkler gruplar halinde uçaklarla Ağrotur İngiliz hava üssünden

Türkiye'ye oradan da gemilerle büyük bir koruma altında Kuzey Kıbrıs'a

Magosa'dan giriş yaptı. Çok şükür ki Türkiye'nin dışında yaşayan en şanslı

Türkleriz çünkü Türkiye'ye çok yakın oluşumuz Türkiye'mizin bizi kurtarma

şansı oldu. Türkiye'mize ve Türk ordusuna sonsuza dek minnettarız. Yoksa

şimdiye kadar kimbilir hangi toplu mezarlarda yer alacaktık. Gâvurdan dost

domuzdan post olmayacağını asla unutmamamız gerekiyor kanaatindeyim.

Ayşe AHMET

Lefkoşa

İsmim Mehmet GÜNDÜZ. 11.07.1968 Limasol doğumluyum. 20 Temmuz 1974 Barış

Harekatında sadece 6 yaşındaydım, ama o günü dün gibi hatırlarım. 20 Temmuz

sabahından Kuzey Kıbrıs'a geçtiğimiz güne kadar korku dolu üç ayı sizinle paylaşmak

isterim. Ayrıca belirtmek isterim ki bu yazacağım ve daha önce kimseyle

paylaşmadığım bu anımı 6 yaşında olmama rağmen yalnızca şahısların

ve yerlerin isimlerini ayrıca konuşulanları iyi hatırlayamadığımdan bu konuda

annemden yardım aldım.

Limasolun Arnavut mahallesinde otururduk. Ben, benden iki yaş küçük

kızkardeşim, annem ve babam. Babam mücahit idi. Günlerini genelde mevzide

geçirirdi. Hep askeri üniformalı hatırlarım onu aklıma o dönem geldiğinde. Ama

yalnız babamı değil, genelde bütün erkekleri.

Sıcak 20 Temmuz sabahı her sabah olduğu gibi taksici Behiç dayının kiralık

oturduğumuz evinde kahvaltı yapmak için masaya oturduk Babam mevzide idi,

yakınlarda biryerlerde. Henüz kahvaltıya başlayamamıştık ki korkunç sesler gelmeye

başladı etrafımızdan. Rum mahallemizi havan topları ile dövmeye başlamıştı. Annem

rmaya ve ağlamaya başladı, doğal olarak kızkardeşim ve bende. Çok korkmuştuk.
em bizi kolumuzdan tutarkenden bir valizin içerisine koydu ve yatağın altına itti.
korumak istiyordu. Valizin kapağını araladığımda olduğum yerden annemin evin
kapısının önünde yerde oturur vaziyetde babamın adını çağırarak ağladığını
ım. Önünden kırmızı çizgiler geçiyordu. Bunlar kurşundu.
Bir süre sonra evimize bir mücahit koşarak girdi ve anneme “Fatma hanım,
a hanım acele. Beni Cemal yolladı sizi güvenilir bir yere götüreyim diye.
kları al da peşimden gelin” dedi. Dışarıya çıktığımızda her taraftan hala daha
ve bomba sesleri geliyordu, hertaraf bombaların etkisiyle sallanıyordu. Yerlerde
r vardı. İsmi Suat ve ayrıca polis olan bu kahraman insan bizi kurtarmak için
hayatını tehlikeye atmıştı. Bizi mahalle bakkalının bodrumuna götürüp bıraktı
nı süratle ordan ayrıldı. Annem biraz olsun rahatlamıştı çünkü Suat abi ona
nın iyi olduğunu söylemişti. Bodrum küçük bir yerdi ama kalabalıkdı. 40-50 kadar
ardık. Mahallenin çoğu kadın ve çocukları bizim gibi oraya sığınmışlardı. Herkes
rdü. Herkes çok korkmuştu. Aradan saatler geçti. Silah sesleri eskisi gibi

ldetli gelmemeye başladı, derken içeriye bir başka asker daldı ve Limasolun

ştüğünü söyledi. Rumun ağır silahları karşısında Mücahit boyun eğmek zorunda

ldı. Herkes daha fazla ağlamaya ve o askere sevdiklerini sormaya başladı. Ama o

azla zaman yok. Acele Türk hastanesinin avlusuna gidin. Herkes orda toplanır.

ıvur sizi burda bulmasın sonra öldürür” dedi. Bunun üzerine herkes dışarıya fırladı

hasteneye doğru koşmaya başladı. Herkes canının derdine düşmüştü.

Hastenenin avlusuna ilk gidenler bizdik çünkü Arnavut mahallesi oraya yakındı.

nra Ayandon, Tahtalı Köprü, Çiftlik, Soğuk Su vs.. mahallelerinden kadın, çocuk

yaşlılar gelmeye başladı. Hastenenin avlusu tamamen dolmuştu. Biz ilk

iğimizden hastenenin giriş kapısının balkonuna yerleştik. Herkesi tepeden

üyorduk. Ayrıca hastenenin içinide. İçeride bir panik yaşıyordu, hertaraf kandı.

men arkamızda Ertan isimli bir genç mücahit kanlar içinde yatıyordu. Ölmüştü.

nem, hayatının baharında ölen bu şehide bakarak “Cemalım neredesin” diye

yordu.

r süre sonra üç kamyon rum askeri geldi. Hepsı de uzun saçlı ve genelde sakallı

er. Kamyonlardan indiler ve birkaçı koşarak hastenenin hemen yanında olan camii

Türk bayrağını indirip yerine Yunan bayrağını çektiler. Yaşım çok küçük olmasına
en buna çok içerlemişdim. Anneme dönerek “Anne bu sakallılar bayrağımızı
n indirdiler?” diye sormuştum. (Annem bu sözlerimi hala daha söyler). Birden
da halkı yararak bize doğru gelen babamı gördük. Yanımıza geldi ve kucaklaştık.
bitkindi. Üzerinde kan vardı, ama kendisi yaralı deyildi. Bize “Ağlamayın,
ayın bakın geldim” diyordu. Bu arada Rum askerleri tam hastenenin önünde
maya başladı ve birde arkası bira dolu bir kamyon geldi. Bizlere rumca bağırıp
yorlardı. Sonra hepsi birden bira içmeye başladılar. Gülüp kahrkaha atıyorlardı.
rını içtikten sonra ellerindeki boş şişeleri avluda oturan yüzlerce insanın üzerine
maya başladılar. Biz uzakta oturduğumuz için bize ulaşmıyordu şişeler. Avluda
yer insanlarımızın “Auuv başım”, “Allahsızlar”, “Türkiyede size aynısını yapar
n” diye bağırış ve feryatlarını hala daha duyar gibiyim. Çok acımasız bir
aydı.
ndaki bütün biraları içene kadar Rum askerlerinin bu insanlık dışı hareketi
etdi.
Bir süre sonra bir Rum askeri bizlere bozuk bir türkçe ile seslenerek şöyle dedi.

eyi dinleyin re pis turkolar. 16 yaşından büyük ve 60 yaşından güccük bütün
r buraca kamyonların yanına gelsin”. Herkes korkmuşdu. Hiç bir erkek gitmek
ordu. Derken Rumlar halkın arasına daldı ve gözlerine kestirdikleri erkekleri
eye başladılar. Yine kadınların feryatları yükselmeye başlamışdı, kimse
ni Ruma vermek istemiyordu. Annem de öyle. Babama “Gitme seni
ekler”diyordu. Ama babam arkasına bakmadan gitdi. Onları hep kamyonlara
sonrada futbol sahasına götürdüler. Bizleri de 24 saat hastenede tutduktan
lerimize gönderdiler. Eve gitdiğimizde evimizin Rumlar tarafından
andığını gördük. Annemin bütün altınları çalınmışdı. Ev darmadağındı.
bir kaç gün geçtikten sonra babamın okullarda esir olduğunu öğrendik.
n bir cira arkadaşı olan Maria bize bu bilgiyi getirmişdi. Rahat bir nefes
Babam hayatda idi. Ama futbol sahasında bir Türkü öldürdükleri haberleri de
iklal Marşımızı Rumun yüzüne okuyan bir esiri şehit etmişlerdi.
Aradan haftalar geçti ortalık biraz yatışmıştı. Babamı haftada birgün Maria ile
esir kampına gidip birkaç dakikalığına tellerden görüp konuşuyorduk. Babam
lamışdı. Yalnız babam deyil, tüm esirler öyle. Onlara günde yalnızca üç

ve birkaç ekmek veriyorlardı. Babam her gittiğimizde bize, “Fatma, beni iyi

Bizi yakında Rum esirler ile takas edecekler. Marianın yardımı ile bir yolunu

çocukları al ve Kuzeye geç” diyordu. Maria da babama hiç merak etmemesini,

i yakında Kuzeye göndereceğini söylüyordu.

Yine bir gün babamı ziyaret ettikten sonra evimize geldik, ve bir süre sonra

kardeşimle birlikte bahçede oyun oynamaya başladık. Biraz sonra havadan

hediye, ayakkabı kutusu büyüklüğünde, gayet güzel bir şekilde sarılmış, fiyonklu bir

hediye düştü. Ben “Allah dede bize hediye yolladı” diye bağırmaya başladım. Uzun

zaman bu kadar sevinmemiştim. Kızkardeşim de öyle. Ama paketi açtığımızda

hediyeinde insan dışkıının olduğunu gördük ve ardından birilerinin yüksek sesle

hediyeğni duyduk. Ses yukarıdan geliyordu. Başımızı kaldırdığımızda hemen

hediyeimizdeki iki katlı evin damında Rum askerleri gördük. Paketin içine pisleyip bir

hediye paket yapmışlardı, sonra da bize atmışlardı. Bize elleriyle dışkıyı yememiz için

hediye t yapıyorlardı. Kızkardeşimle koşarak eve girdik.

Aradan iki ay geçmişti. Babamı, esir Rum askerleri ile takas etmişlerdi. Bir gün

hediyeize bir adam geldi. Annemle yarı türkçe, yarı rumca konuşuyordu. Sonradan

dim ki ismi Andreas olan bu Rum bizi 50 Kıbrıs Lirası karşılığında Kuzeye
cekti. Onu Maria göndermişti. Gün geldi çatdı. Annem bize “Merak etmeyin
klar, artık kuzeye babanızın yanına gidiyoruz” demişti

Çok erkendi. Henüz daha hava ağarmamıştı. Andreas geldi ve beyaz, Fiat
alı arabasına bindik ve doğruca Limasoldan Lefkoşanın Çağlayan bölgesine
k. Andreas arabayı durdurup anneme ilerde camii olduğunu gösterdi ve orasının
toprağı olduğunu söyledi. Arabadan inip oraya doğru yürümemizi söyledi. Birkaç
evinin yanından geçeceğimizden hiç birşey belli etmememizi söyledi. Annemden

yı aldıktan sonra arabasına binip ordan uzaklaştı. Kızkardeşim annemin
ğında, bense elinden tutarak özgürlüğe doğru yürümeye başladık. Ama olmadı,
iz birkaç metre gitmiştik ki Rum evlerinin birinden bir kadın anneme Rumca
eyler söyledi. Annem o tarafa bakmamıştı bile. Yürümeye devam ettik.

ürlüğe birkaç yüz metre kalmıştı. Bir an evvel oraya varmak istiyorduk.
n kadın Türk olduğumuzu anlamıştı. Bağırıp çağırmaya başladı. Çok gitmeden Rum

erleri bizi sardı ve Rum polisine teslim etdi. Lefkoşa Polis karakolunda bir Rum

s annemi türkce olarak üç gün, üç gece sorgulayarak bizi oraya kimin getirdiğini

enmek istedi. Annem sürekli olarak onu tanımadığını, ismini bilmediğini söyledi ve
gün üç gece aynı şeyi söyledi durdu. Sonunda Rum Polisi bir taksi tutup bizi geri
nasola gönderdi. Annem, Andreası tanımadığına dair onları inandırmıştı.

Aradan bir hafta geçti. Hava karanlıktı. Kapı çalındı ve Andreas geri geldi.
neme onu ele vermediği için teşekkür amacı ile geri gelmişti. Bizi bu defa başka
r yoldan götürebileceğini söyledi. Bu kez para istemiyordu. Annemde ona bu kez
nız gitmek istemediğini geçen defa çok korktuğunu söyledi. Andreas yanımıza bir

şi daha alabileceğimizi söyledikten sonra sabah bizi tekrar Kuzeye geçmemize
ardım etmeye çalışacağını söyleyerek yanımızdan ayrıldı. Annem hemen yan
omşuya geçerek Fırıncı Ziya dayıya olanları anlattı ve onun bizimle gelmesini istedi.
iya dayı hiç düşünmeden kabul etdi. Oda bir an evvel özgür olmak istiyordu.

14 Eylül sabahı gün ağarmadan yine Lefkoşanın yolunu tuttuk. Hertarafda Rum
skerleri vardı. Lefkoşanın girişinde Rum barikatları vardı. İlk başarısız
olculuğumuzda bizi durdurmamışlardı ama bu kez Rum askerleri kimlik kontrolü için
izi durdurdular. Andreas onlara kimliğini verdi. Çok soğuk kanlı bir şekilde annemi

arısı, Ziya dayıyı kaynatası ve bizi çocukları olarak tanıtdı. Rum askeri inanmıştı.

atı açarak geçmemize izin verdi. Barikatı geçerkenden annemin korkudan

ıgını çok iyi hatırlıyorum. Ziya dayıda sürekli “Allahım büyüksün” diyordu.

Bir süre sonra Ledra Palasa geldik. Andreas bize çatallanan bir yol işaret etti.

aki yolun türk tarafına, soldakinin ise Barış Gücüne gittiğini anlattı. Kesinlikle

aki yola girmememizi söyledi. Sonra hemen yanımızdaki binanın üzerindeki Rum

zisini gösterdi.”Sizi görecekler, size dur diye bağıracaklar ama durmayın,

maya devam edin” dedi. Sonra arabasına binip ordan hızla ayrıldı.

Annem, kızkardeşim Atviye`yi kucağına aldı ve beni de elimden tuttu. Ziya

ya dönerek “Hade Ziya dayı hazırsın?”dedi. Ziya dayı da “Aman be gızım bilin 65

ındayık biraccık yavaş koş ha!”dedi ve koşturaya başladık. Soldaki yolun ağzına

rkenden karşıki binanın damında olan Rum askerleri Türk olduğumuzu ve gayemizi

amışlardı. Arkamızdan bağırılmaya başladılar. Durmamızı istiyorlardı ama biz

abildiğimizce hızlı koşturaya devam ediyorduk. Özgürlüğe giden yola çok

klaştığımız. Tam yola girecekken arkamızdan bir el silah sesi duyduk. Bize mi ateş

ildi yoksa havaya mı bilmiyorum.

Artık özgürlüğe giden yolun içinde koşuyorduk. Derken geçtiğimiz bir duvarın üzerinde bir çizilmiş türk bayrağı resmi gördük. Doğru yoldaydık. Dahada hızlı koşmaya başladık. Hepimiz ağlıyorduk. Artık özgür olacaktık. Bize bağırان, bizle alay eden ve bizden pisliklerini yememizi isteyen pis uzun sakallı Rum askerlerden kurtuluyorduk ama en önemlisi babama kavuşacaktık.

Birden önümüze yükseklerden bir yerlerden bir asker atladı. Omuzunda ay, yıldızlı bayrağımız vardı. Bu bir mücahitdi. Ziya dayı hemen “Aman oğlum ateş etme biz türkük” dedi. Annem birşey söyleyememişti çünkü askerin Türk olduğunu öğrenirken sevinçten bayılmıştı.

Böylece 20 Temmuz 1974 den 14 Eylül 1974 e kadar çocuk yaşımda yaşadıklarımı, hatırlayabildiğim kadar yazmaya çalışdım. 1986 yılında Mücahit oldum. Gururla 24 ayımı tamamlayıp terhis oldum. Ama askerde, Ledra Palas sınırında, sivile kapalı olan bölgedeki bir yolda “Burası Özgürlük Kapısı...Bu yoldan ,Güneyden Kuzeye 1600 vatandaşımız geçip özgürlüklerine kavuşmuştur” tabelasını okuduğum gün kendimle daha fazla gurur duydum.

Mehmet GÜNDÜZ
Çayönü

YER DİZİNİ

Ağrotur -----	sayfa 10 - 15
Arnavut mah. -----	sayfa 16 - 25
Ayandon mah. -----	sayfa 16 - 25
Çiftlik mah. -----	sayfa 16 - 25
Evdım -----	sayfa 04 - 09
Gökağaç -----	sayfa 04 - 09
Leadra Palas -----	sayfa 16 - 25
Lefke -----	sayfa 04 - 09
Lefkoşa (Çağlayan mah.) -----	sayfa 16 - 25
Limasol -----	sayfa 16 - 25
Piskobu -----	sayfa 10 - 15
Soğuk Su mah. -----	sayfa 16 - 25
Tahtalı Köprü mah. -----	sayfa 16 - 25

İSİM DİZİNİ

Andreas -----	sayfa 16 - 25
Adviye -----	sayfa 16 - 25
Behiç Dayı -----	sayfa 16 - 25
Cemal -----	sayfa 16 - 25
Ertan -----	sayfa 16 - 25
Fatma Hanım -----	sayfa 16 - 25
Fırıncı Ziya Dayı -----	sayfa 16 - 25
Maria -----	sayfa 16 - 25
Nikos Samson -----	sayfa 04 - 09
Suat -----	sayfa 16 - 25